

Laidiens: 06.10.2006., Nr. 160

Ministru kabineta noteikumi Nr.808

Rīgā 2006.gada 3.oktobrī (prot. Nr.50 11.§)

Noteikumi par biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību gada pārskatiem

Izdoti saskaņā ar likuma "Par grāmatvedību" 13.panta ceturtās daļas 2.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību gada pārskatu struktūru, apjomu un saturu, kā arī sagatavošanas, pārbaudīšanas un iesniegšanas kārtību.
2. Par katru pārskata gadu biedrība, nodibinājums un arodbiedrība sagatavo gada pārskatu. Gada pārskats sastāv no bilances, ieņēmumu un izdevumu pārskata, ziedojumu un dāvinājumu pārskata un ziņojuma.
3. Biedrība un nodibinājums, kurš saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sabiedriskā labuma organizāciju ir ieguvis sabiedriskā labuma organizācijas statusu, ja tā saņemto ziedojumu kopsumma pārskata gadā pārsniedz 12 minimālās mēneša darba algas, papildus sagatavo un iekļauj gada pārskatā no vispārējiem ziedojumiem veikto administratīvo izdevumu pārskatu. Šajā pārskatā ar skaitļiem, tekstā vai tabulā sniedz informāciju par pārskata gadā saņemto vispārējo ziedojumu (ziedojumi, kuru izlietojuma mērķi līgumā nav noteikti) kopsummu un tās izlietojumu administratīvajiem izdevumiem kopumā un pa izdevumu veidiem saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 4.janvāra noteikumiem Nr.11 "Noteikumi par sabiedriskā labuma organizāciju administratīvajiem izdevumiem".
4. Gada pārskatam jāsniedz skaidrs priekšstats par biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības līdzekļiem, to avotiem un finansiālo stāvokli pārskata gada pēdējā dienā (turpmāk - bilances datums), kā arī par biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības saimnieciskajiem darījumiem, ieņēmumiem un izdevumiem pārskata gadā.
5. Gada pārskatā lieto Latvijas Republikas naudas vienību - latu, skaitļus noapaļo līdz veseliem skaitļiem. Gada pārskatu sagatavo valsts valodā.
6. Bilanci un ieņēmumu un izdevumu pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šo noteikumu 1. un 2.pielikumā minētajām shēmām un ievērojot šādus nosacījumus:
 - 6.1. posteņus atspoguļo katru atsevišķi shēmās minētajā secībā;
 - 6.2. katram postenim norāda attiecīgos iepriekšējā gada pārskata datus;

6.3. posteņus, kuros nav skaitļu, norāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis attiecīgs postenis ar summu;

6.4. shēmās ar arābu cipariem apzīmētos posteņus var sadalīt sīkāk, apvienot vai pievienot tiem jaunus posteņus, ja šādas korekcijas rada lielāku skaidrību. Apvienotos posteņus detalizē ziņojumā;

6.5. posteņos norāda attiecīgās kopsummas. Ja nepieciešamas ziņas par šo kopsummu sastāvdaļām, sīkāku sadalījumu ietver gada pārskata ziņojumā;

6.6. posteņos norādītos skaitļus pamato ar ierakstiem attaisnojuma dokumentos, grāmatvedības reģistros un kopsavilkumos, kā arī ar pārskata gada slēguma inventarizācijas rezultātiem.

II. Balances sagatavošana

7. Balance ir gada pārskata sastāvdaļa, kurā norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības līdzekļu un to avotu (aktīvu un pasīvu) atlikumus bilances datumā. Līdzekļus norāda bilances aktīvā, bet to avotus - bilances pasīvā. Balances aktīva kopsummai jābūt vienādai ar bilances pasīva kopsummu.

8. Balances aktīvā norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības pirktos, kā arī ziedojumā vai dāvinājumā, mantojumā vai citādā veidā saņemtos ilgtermiņa ieguldījumus un apgrozāmos līdzekļus. Par ilgtermiņa ieguldījumiem uzskata līdzekļus, kas paredzēti ilgstošai lietošanai (ilgāk par vienu gadu) vai ir ieguldīti ilglietojamā īpašumā. Citi līdzekļi ir apgrozāmie līdzekļi.

9. Postenī "Nemateriālie ieguldījumi" norāda nemateriālo ieguldījumu atlikušo vērtību (piemēram, datorprogrammas atlikušo vērtību, ja tās cena nav iekļauta datora iegādes izmaksās un iegādes līgums dod tiesības šo datorprogrammu lietot pastāvīgi).

10. Postenī "Nekustamais īpašums" norāda zemesgabalu sākotnējo vērtību, kā arī ēku, būvju un ilggadīgo stādījumu (ja tādi ir) atlikušo vērtību.

11. Postenī "Pārējie pamatlīdzekļi" norāda transportlīdzekļu un pārējo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību.

12. Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu atlikušo vērtību aprēķina, no to sākotnējās vērtības atskaitot visus vērtības norakstījumus, arī pārskata gadā un iepriekšējos gados ieģrāmatotās ikgadējās nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma un pamatlīdzekļu nolietojuma summas.

13. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem sākotnējo vērtību nosaka, pamatojoties uz:

13.1. naudas summu, kas par tiem samaksāta, ja tie ir pirkti vai pašu izveidoti;

13.2. ieņēmumos ieģrāmatoto summu, ja tie ir saņemti ziedojumā vai dāvinājumā, mantojumā vai citādā veidā.

14. Ikgadējās nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma un pamatlīdzekļu nolietojuma summas parasti aprēķina, vienmērīgi sadalot pa gadiem derīgās lietošanas laikā norakstāmās summas, kas atbilst attiecīgo nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu uzskaites vienību sākotnējai vērtībai. Nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu uzskaites vienību derīgās lietošanas laiku (gados) nosaka biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības pārvaldes institūcija.

15. Postenī "Akcijas un daļas" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības līdzdalību kapitālsabiedrībās, pamatojoties uz samaksāto naudas summu vai, ja līdzdalība apmaksāta ar mantisko ieguldījumu, attiecīgā

ieguldījuma novērtējumu. Ziedojumā vai dāvinājumā, mantojumā vai citādā veidā saņemtās akcijas un daļas bilancē norāda, pamatojoties uz naudas summu, kas iegrāmatota ieņēmumos. Izņēmuma gadījumos, ja akciju vai daļu biržas vai tirgus cena ir ievērojami zemāka par sākotnēji ieņēmumos iegrāmatoto vērtību, bilancē norāda minētās akcijas vai daļas biržas vai tirgus cenu. Starpību noraksta izdevumos.

16. Postenī "Ilgtermiņa aizdevumi" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības aizdoto naudu, kuras atdošanas termiņš noteikts vēlāk nekā vienu gadu pēc bilances datuma, kā arī nomnieka parādu par nomā ar izpirkuma tiesībām (finanšu nomā) atdotu pamatlīdzekli.

17. Krājumus un vērtspapīrus bilancē norāda, pamatojoties uz naudas summu, kas par tiem samaksāta, ja tie ir pirkti, vai ieņēmumos iegrāmatoto naudas summu, ja tie ir saņemti ziedojumā vai dāvinājumā, mantojumā vai citādā veidā. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgā krājumu vai vērtspapīru veida tirgus vai biržas cena ir ievērojami zemāka par sākotnēji iegrāmatoto vērtību, bilancē norāda zemāko vērtību. Starpību noraksta izdevumos.

18. Postenī "Debitori" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības prasījumus no citām personām. Ja debitoru parāds maksājams ārvalsts valūtā, tā summu bilancē pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu bilances datumā. Pēc ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto novērtējuma palielinājumu latos (turpmāk - pozitīvā starpība) iegrāmato ieņēmumos, bet novērtējuma samazinājumu latos (turpmāk - negatīvā starpība) noraksta izdevumos.

19. Postenī "Nauda" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības kasē esošās skaidrās naudas summu un bankas kontos esošās bezskaidrās naudas summu latos un ārvalstu valūtā. Ja kasē vai bankas kontā ir nauda ārvalsts valūtā, to pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu bilances datumā. Pēc ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību iegrāmato ieņēmumos, bet negatīvo starpību noraksta izdevumos.

20. Bilances pasīvā norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības fondus, kā arī ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādus. Par īstermiņa kreditoru parādiem uzskata parādus, kas maksājami gada laikā pēc bilances datuma. Parādus, kas maksājami vēlāk nekā gada laikā pēc bilances datuma, uzskata par ilgtermiņa kreditoru parādiem.

21. Ja kreditoru parāds maksājams ārvalsts valūtā, tā summu bilancē pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu bilances datumā. Pēc ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību iegrāmato izdevumos, bet negatīvo starpību - ieņēmumos.

22. Ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem, kuros ietvertas arī nodokļu un sociālo maksājumu summas, ieskaita rezerves fondā. Izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem noraksta no rezerves fonda līdzekļiem to atlikuma apmērā. Ar rezerves fonda līdzekļiem nesegto izdevumu summu norāda bilances postenī "Rezerves fonds" kā negatīvu skaitli.

23. Biedrība, nodibinājums vai arodbiedrība var veidot vienu neierobežotai lietošanai paredzētu fondu - rezerves fondu - vai, pamatojoties uz statūtiem vai pārvaldes institūcijas lēmumiem, šī fonda līdzekļus pārdalīt ierobežotai lietošanai paredzētajos fondos - mērķfondos un pamatfondā. Pamatfondu parasti attiecina uz ilgtermiņa ieguldījumiem.

24. Mērķfondu veido arī tad, ja ir saņemts ziedojums ar noteiktu mērķi, kas izlietojams tikai līgumā paredzētajiem mērķiem (turpmāk - mērķziedojums). Norāda mērķziedojuma neizlietoto atlikumu.

25. Līdzekļus un saistības, kas attiecas uz ierobežotai lietošanai paredzētajiem fondiem, grāmatvedības analītiskās uzskaites reģistros ieraksta un uzskaita atsevišķi.

26. Ieņēmumus, kas radušies no ierobežotai lietošanai paredzētajā fondā turēto ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu pārdošanas vai likvidācijas, kā arī saistību kārtēšanas rezultātā, analītiskās uzskaites reģistros ieraksta kā šī fonda atlikumu palielinājumu. Izdevumus un zaudējumus, kas radušies pēc ierobežotai lietošanai paredzētā fonda līdzekļu izlietošanas vai šajā fondā turēto ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu vērtības norakstīšanas, to pārdošanas vai likvidācijas, kā arī pēc saistību kārtēšanas, analītiskās uzskaites reģistros ieraksta kā fonda atlikumu samazinājumu.

27. Postenī "Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm" norāda aizņēmumu pamatsummas, kuru samaksas termiņš noteikts vēlāk nekā vienu gadu pēc bilances datuma, kā arī ar šiem aizņēmumiem saistītos procentu maksājumus, kuru samaksas termiņš ir nokavēts (turpmāk - nokavētie procentu maksājumi).

28. Postenī "Citi aizņēmumi" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības ilgtermiņa aizņēmumus no citām personām, kā arī tās parādu par nomā ar izpirkuma tiesībām (finanšu nomā) paņemtu pamatlīdzekli.

29. Postenī "Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm" norāda aizņēmumu pamatsummas, kuru samaksas termiņš būs gada laikā pēc bilances datuma, kā arī ar šiem aizņēmumiem saistītos nokavētos procentu maksājumus.

30. Postenī "Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības saistību kopsummu attiecībā pret valsts budžetu un pašvaldību budžetiem par maksājamiem nodokļiem un nodevām, kā arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

31. Postenī "Pārējie kreditori" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības saistības pret citām personām par īstermiņa aizņēmumiem, saņemtajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī saistības attiecībā pret darbiniekiem par to kontos kredītiestādēs neieskaitītajām vai no biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības kases neizmaksātajām algām, atlīdzībām vai citiem maksājumiem.

III. Ieņēmumu un izdevumu pārskata sagatavošana

32. Ieņēmumu un izdevumu pārskats ir gada pārskata sastāvdaļa, kurā norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības ieņēmumus, izdevumus un to starpību noteiktā pārskata periodā. Ieņēmumu un izdevumu pārskatā ietver visus ieņēmumus un visus izdevumus, izņemot pamatlīdzekļu iegādes, ražošanas vai uzstādīšanas izdevumus, nemateriālo ieguldījumu, kapitāla līdzdalības daļu, akciju, citu vērtspapīru un krājumu iegādes izdevumus, kā arī ar naudas aizdevumiem, avansa maksājumiem vai parādu atmaksāšanu saistītos izdevumus.

33. Ieņēmumus un izdevumus ārvalsts valūtā ieņēmumu un izdevumu pārskatā norāda, pārrēķinātus latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu šo ieņēmumu saņemšanas vai izdevumu veikšanas dienā.

34. Postenī "Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas" norāda pārskata gadā iekasēto (biedrības vai arodbiedrības kasē vai bankas kontā iemaksāto) biedru naudu, iestāšanās naudu un citus biedrības vai arodbiedrības kasē saņemtos tās biedru vai biedru kandidātu, locekļu vai dalībnieku obligātos gadskārtējos naudas maksājumus.

35. Postenī "Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi" norāda pārskata gadā biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības kasē vai bankas kontā saņemtos naudas ziedojumus vai dāvinājumus, kā arī saņemtos kustamas vai nekustamas mantas (mantiskos) ziedojumus vai dāvinājumus, kuri novērtēti naudā, pamatojoties uz ziedojumu vai dāvinājumu apliecinājošajos dokumentos norādīto vērtību.

36. Postenī "Saņemtie mantojumi" norāda pārskata gadā mantojuma veidā saņemto naudu, kustamu vai nekustamu mantu. Finanšu līdzekļu mantojumu novērtē, pamatojoties uz biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības kasē vai bankas kontā iemaksāto naudas summu. Mantoto kustamo vai nekustamo mantu novērtē, pamatojoties uz mantojuma pieņemšanas dokumentos norādīto vērtību.

37. Postenī "Saņemtās dotācijas" norāda pārskata gadā biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības bankas kontā saņemtās naudas asinējumus.

38. Postenī "Ieņēmumi no saimnieciskās darbības" norāda saņemtās dividendes no ieguldījumiem kapitālsabiedrībās. Šajā postenī norāda arī summu, kas aprēķināta, no pārskata gadā saņemtajiem produkcijas vai preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas ieņēmumiem (ja tādi ir) atskaitot tirdzniecības atlaides un citas piešķirtās atlaides, un šos ieņēmumus samazinošas pircēju pretenziju summas (ja tādas ir), kā arī pievienotās vērtības nodokli un citus nodokļus, kas tieši saistīti ar pārdošanu, ja tie ir ieskaitīti minēto ieņēmumu kopsummā. Ja biedrība, nodibinājums vai arodbiedrība pārskata gadā ir pārdevusi produkciju vai preces vai sniegusi pakalpojumus uz kredīta vai nosakot atliktu samaksas termiņu, šo ieņēmumu kopsummā ietver arī tos ieņēmumus, kas līdz bilances datumam vēl nav samaksāti.

39. Postenī "Citi ieņēmumi" norāda naudas ieņēmumus no saņemtās apdrošināšanas atlīdzības, kompensācijas, pamatlīdzekļu, citu ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citus naudas ieņēmumus no finansēšanas avotiem, kas nav aizliegti normatīvajos aktos. Šajā postenī norāda arī pozitīvo starpību, kas radusies, ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu un ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķinot latos, kā arī negatīvo starpību, kas radusies, ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķinot latos.

40. Postenī "Izdevumi" kopsummā, bet ar arābu cipariem apzīmētajos posteņos - pa atsevišķiem izdevumu veidiem norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības izdevumus pārskata gadā statūtos noteikto mērķu īstenošanai, kā arī biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības vadīšanas, tās īpašumu uzturēšanas un citus ar pašu vajadzībām vai ar statūtos noteikto mērķu un uzdevumu īstenošanai nepieciešamo ieņēmumu ieguvi saistītos izdevumus, kas attiecas uz pārskata gadu.

41. Postenī "Naudas maksājumi personām" norāda naudas maksājumus (ja tādi ir) personām, ko veikusi biedrība, kas dibināta un darbojas, lai aizstāvētu sociāli mazaizsargāto personu grupu un trūcīgo personu un ģimeņu tiesības un intereses, vai ko veikusi biedrība saistībā ar cita veida sabiedriskā labuma darbību. Šajā postenī norāda arī naudas maksājumus personām, kurām saskaņā ar nodibinājuma statūtiem var izmaksāt līdzekļus no nodibinājuma mantas.

42. Postenī "Materiālu izdevumi" norāda pārskata gadā patērētos pirktos, ziedojumā vai dāvinājumā saņemtās materiālus, preces un citus krājumus. Patērētos pirktos materiālus, preces un citus krājumus novērtē, pamatojoties uz naudas summu, kas par tiem samaksāta, bet ziedojumā vai dāvinājumā saņemtās krājumus novērtē, pamatojoties uz summu, kas iegrāmatota ieņēmumos. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgo veidu krājumu atlikumi iepriekšējos gados novērtēti zemāk par sākotnēji iegrāmatoto vērtību, tos novērtē, pamatojoties uz pārskata gada sākumā grāmatvedības uzskaitē esošo novērtējumu.

43. Postenī "Algas" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības darba ņēmējiem pārskata gadā aprēķināto darba algu, atlīdzību vai citu darba samaksai pielīdzināmu maksājumu summas pirms nodokļu vai citu likumos paredzētu maksājumu atskaitīšanas (turpmāk - bruto summas).

44. Postenī "Sociālās apdrošināšanas maksājumi" norāda biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības kā darba devēja pārskata gadā aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu summas, aprēķinātos likumā paredzētos